[...] II Nr. 50

Prețul 20 pf.

Duminică 28 Martie 1943

GLASUL NISTRULUI

Redactor: [...]GE ION POPESCU

Gazeta Moldovenilor dintre Nistru și Bug

Tiraspol
Redacția: Odessa str. Pușchin 10

[...]EVREII [...] UCIS PACEA

[...] ajutați de franc[...] au provocat actualul [...] mondial, cu scopul ca [...] ce vor obosi națiunile [...] cucerească cu „tăvălu[...]" al lui Stalin."

[...] roșie a drapelu[...] sovietic înseamnă, după [...] lui Voroșilov, ma[...] sânge în care trebuia [...] înecată Europa".

[...] războaiele și revo[...] au fost organizate și [...] de fiii Satanei. [...] apare o strânsă le[...] între scopurile infernale [...] iudaismului, franc[...] și comunismului. [...] și francmasone[...] sunt cele două forțe re[...] ale iudaismului, care au declanșat actu[...] război. Istoria începe să [...] de pe acum răs[...] acestui nou uriaș [...].

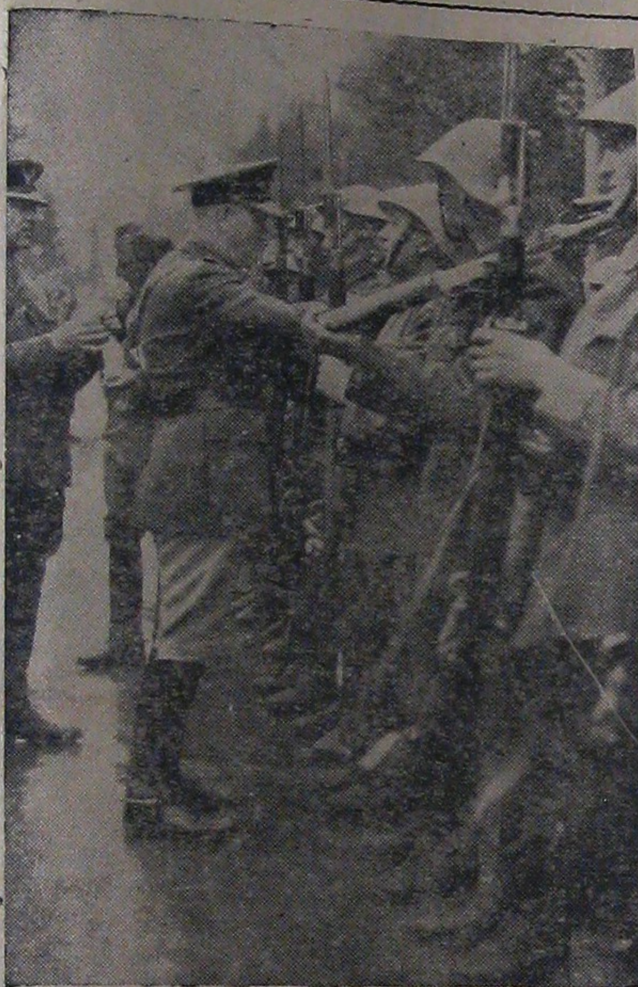
[...] Expoziția Anti-Maso[...] din Paris, organizată [...] ordinul Mareșalului Pè[...] sunt o mulțime de do[...] senzaționale din ca[...] amestecul și presiu[...] francmasoneriei ameri[...] asupra celei franceze [...] deslănțuirea războiului ac[...]. Din documentele des[...] în arhivele Lojei Ma[...] Orient, se sonstată că [...] Maiu 1939, francmasonul [...] a comunicat frun[...] acestei Loji din Pa[...] prin ambasadorul său [...], că nu mai îngăduie [...] un compromis în pro[...] germano-polonă. Na[...] că pe „fratele Roose[...]" nu-l interesa soarta Po[...], ci dorea ca să des[...] războiul actual pentru [...] distruge naționalismul eu[...], care lua proporții [...] pentru nea[...] lui Israel.

[...] telegramă a Lojei Ma[...] Orient din Paris adre[...] „fratelui" Roosevett la [...] Septembrie 1938 — deci [...] când avea loc confe[...] dela Munchen — cerea [...] Americei să ia [...] atitudine împotriva pre[...] pacifice ale Fuhre[...]. D. Roosevelt a satis[...] această cerere a franc[...] franceze, inter[...] la 26 Septemvrie însă [...] să poată împiedica rea[...] acordului dela Mun[...].

[...] Ambasadorul Bulitt, agen[...] lui Roosevelt se întoarce [...] Ianuarie 1939 dela Wa[...] cu noui instrucțiuni [...] Paris.

MIHAIL PRAJESCU

(Continuare în pag. 4-a)

— MAREȘALUL ANTONESCU IȘI DECOREAZĂ VITEJII —

PRESA ROMÂNEASCĂ — IN TRANSNISTRIA —

— de ILIE I. MIREA —

In numărul trecut al acestui ziar am publicat o scurtă expunere a publicațiilor românilor Transnistrieni — care se știe au apărut în Țară la noi înainte de desrobirea Transnistriei.

De data aceasta ne vom ocupa, desigur cu totul sumar, de presa românească a Transnistriei după ce această provincie a fost descătușată din ghiarele bolșevismului.

Prima gazetă românească scoasă de serviciul propagandei naționale a fost „Glasul Nistrului" condus întâi de d-l Munteanu-Râmnic sub pseudonimul Ion Birzu.

„Glasul Nistrului" a apărut la început cu text tipărit cu litere cirilice având numai titlurile articolelor scrise cu litere latine.

După primele numere gazeta aceasta trece sub conducerea vrednicului și talentatului ziarist și scriitor Gh. Gh. Păslaru având ca prim redactor pe tânărul poet George Ion Popescu.

Nu după mult timp „Glasul Nistrului" ajunge să fie redactat de către d-l I. M. Minculescu-Voia, care-l scoate în întregime cu litere latine.

Din Noembrie 1942, acest săptămânal e condus până în prezent cu pricepere de d-l George Ion Popescu, care a știut să învingă toate greutățile ce s'așterne au în calea existenței acestei gazete, reușind s'o scoată în condiții tehnice satisfăcătoare și cu o regularitate aproape matematică, ceeace înseamnă foarte mult în aceste timpuri când lipsa hârtiei este o piedică însemnată — contra vieții gazetelor.

Nu trebuie uitat că imediat după intrarea victorioasă a trupelor române în Odesa, care era o ruină fumegândă și aproape pustiită, două suflete entusiaste: Gh. Gh. Păslaru un om întreprinzător și cu o putere excepținală de muncă, alături de George Ion Popescu au fost primii făclieri ai scrisului românesc la Odesa — cândva se vor putea aprecia la justa valoare meritele și mai ales realizările acestor buni români.

(Continuare în pag. 3-a)

VORBE BUNE DESPRE INOCHENTIE

Il știam sub înfățișarea unui călugăr basarabean, întemeietor de sectă, dincolo, peste Nistru, la Balta.

Această sectă avea anumite practici rituale curioase, iar din viața fraților nu lipsea desfrâul. Inochentie însuși era socotit ca întruparea Sf. Duh și vorbea despre apropiata venire a judecății de apoi.

Imprejurările de azi m'au dus să propoveduiesc pe locurile unde altădată glăsuia propovedania acestui Inochentie.

Spre uimirea mea, n'am găsit, pe aceste meleaguri de cât vorbe bune pentru călugărul dela Balta, din gura tuturor simplilor Moldoveni. Ba ceva mai mult, cei mai evlavioși creștini astăzi sunt aceia cari l-au ascultat altădată pe Inochentie vorbind. Ei n'au nicio urmă de vicleșug în inimile lor și 'n vremea nenorocitei stăpâniri din trecut, aceștia au fost cei mai vajnici apărători ai credinței și totodată cei mai persecutați.

Despre părintele Inochentie povestesc că slujia totdeauna până târziu și când picioarele trudite nu-l mai țineau, lepăda totul și fugia în chilia lui.

La slujbe se strângeau bani mulți și călugărul nu-i oprea pentru el. Lua grămada strânsă și-o împărția tuturor săracilor. Nu vorbea cuvânt despre Evanghelie decât în moldovenește, că altă limbă nu știa, deși era din Basarabia. Vorba lui pătrundea 'n adâncul inimii și 'nfiora pe ascultători.

Spunea deseori că la Nistru se va ridica gard despărțitor între frați și mare prăpăd va fi dincoace. Și vorba lui s'a împlinit.

Femei dela depărtări mari se duceau cu copiii să-i binecuvinteze părintele Inochentie și el îi binecuvânta. Spunea despre fiecare ce avea să ajungă mai târziu și se întâmpla întocmai.

Interesant este faptul că nu este sat moldovenesc între Nistru și Bug, ba chiar rusesc, să nu știe de „oteț Inochentie". L-am găsit chiar trecut în pomelnicile multora. Și oamenii cei mai religioși în aceste sate sunt cei cari au ascultat predica lui.

Totuși în misiunea noastră, greutatea cea mare a fost să-i câștigăm tocmai pe acești evlavioși, ei fiind dătători de ton pentru conduita celorlalți.

Spun greutăți fiindcă oamenii aceștia sunt tradiționaliști până 'n pânzele albe și noi, preoții misionari venim ca niște călcători de tradiție, prin introducerea noului calendar. Un vot împotriva noastră îl au ei și'n faptul că noul calendar era ținut și de stăpânirea bolșevică, și ura cea mare pe care o au împotriva acestei stăpâniri, le poruncește să nu mai primească nimic din ce era al ei.

Inochentie dac'a murit în 1917, n'a lăsat aceste suflete, flămânde după adevăr, fără pâine duhovnicească.

Am găsit în casele lor cărți vechi, tipărite la Neamț, în limbă moldovenească. Am rămas uimit când am găsit însăși *cazania lui Varlaam* în casa unei văduve.

Datorită predicii lui Inochentie 90% dintre Nistru și Bug au vizitat mânăstirile din Basarabia. Nistrul nu era zid despărțitor între frați, ci legătură de unire duhovnicească.

Datorită acestui pelerinagiu din „stare vreme", la mânăstirile dela asfințitul Nistrului, s'a putut răspândi cartea religioasă românească pe tot întinsul Transnistriei. Și cel care a promovat aceasta a fost Inochentie. Până și viersul religios tot de el a fost răspândit. Intr'un sat, corul Moldovenilor mi-a executat în chip minunat, pe patru voci, „Apărătoarei Doamne". I-am întrebat dacă părintele misionar i-a învățat și mi-au răspuns că-l știu dela „oteț Inochentie". Ei, în sat, au avut totdeauna preot ucraineau, care nu le știa graiul.

Pr. Ic. I. SANDA

(Continuare în pag. 2-a)

— INAINTE DE DECOLARE —

ROMÂNII IN VIAŢA CULTURALĂ A RUSIEI

Cu toate că neamul nostru, dela zămislirea lui pe aceste meleaguri, n'a cunoscut linişte destulă, ca să şi poată consolida o viaţă culturală, (cum au cunoscut atâtea alte popoare din occident) din cauza deselor şi variatelor invazii asiatice, totuş el se poate mândri că a dat omenirii personalităţi cari s'au distins prin cultura şi capacitatea lor.

De curând d. Ion Pelivan, fost ministru al Basarabiei, a arătat, într'o conferinţă, contribuţia însemnată pe care au avut-o românii, în viaţa politică şi intelectuală a Rusiei, înşiruind o serie de nume cunoscute în istoria culturală a omenirii.

Petru Movilă, cel mai de seamă mitropolit al bisericii ruse, Spătarul Milescu, Dimitrie Cantemir, Antioh Cantemir etc.

Zilele trecute am dat peste o broşură tipărită acum doi ani la Craiova a d-lui dr. Vasile Plătăreanu, membru al soc. de istoria medicinii, în care se ocupă amănunţit despre origina românească a familiei Metchnicov, care a dat omenirii doi mari învăţaţi cunoscuţi însă ca aparţinând neamului rus: Ilie Metchnicov naturalist care a ajuns subdirectorul Institutului Pasteur dela Paris şi ilustrul geograf Leon Metchnicov.

Puţină lume, spune d. dr. Plătăreanu, ştie că aceşti doi savanţi sunt de origină neaoş românească şi că ei se trag din Spătarul Milescu care a fost fiul lui Gavril Milescu, proprietarul moşiei Mileşti din jud. Vaslui.

Dealtfel, încă de acum 13 ani (Ian. 1930), d. Asvadurov, fost parlamentar de Cetatea-Albă, a atras atenţia printr'un articol publicat în „Indreptarea", oficiosul partidului averescan de pe vremuri, asupra înrudirii savanţilor Metchnicov, cu spătarul Nicolae Milescu.

După datele stabilite de d-nii Bedreag şi Tiberiu Moşoiu, familia spătarului Nicolae Milescu începe cu tatăl său Gavrilă Milescu, (1590-1650), care era mare proprietar la Mileşti în Vaslui.

Acest Gavrilă Milescu a avut doi fii ajunşi spătari: Apostol — (1625—1678) şi Nicolae Milescu (1636—1708).

Din ramura spătarului Apostol Milescu se trage familia Metchnicov.

Un nepot al acestuia Gheorghe St. Milescu, (1677—1745), fiu al lui Ştefan Milescu (1656—1709) ajuns şi el la rangul de spătar, se refugiază cu Domnitorul Moldovei Dimitrie Cantemir, în Rusia, unde Petru cel Mare le-a dăruit, în regiunea Charcovului, mari proprietăţi şi titluri de nobleţe.

Acest spătar Gheorghe St. Milescu dintr'un simţământ de recunoştinţă îşi rusifică, după cum era dealtfel şi obiceiul, numele şi-şi spune Jurie Stepanovici (Gheorghe—Jurie în ruseşte, iar din Ştefan, numele tatălui său, a făcut Stepanovici) lăsând la o parte poate din precaţiune numele de Milescu, ce indică origina moldovenească.

De altfel, şi în Enziclopedisc Slovar de Broockaus-Efroni 1815 se arată că Metchnicov are origină românească; iată textul: *„Metchnicov, familie nobilă provenind din Boerul şi spătarul Stepanovici, care era venit în Rusia în 1711 cu Principele Cantemir şi a primit bogate proprietăţi dela Ţarul Petru cel Mare.*

Fiul său a luat numele de familie Metchnicov".

Desigur, se pune o întrebare firească: De unde numele de Metchnicov?

Cum spătarul Gheorghe St. Milescu şi-a tradus numele de botez în ruseşte, fiul său Ion, a tălmăcit şi el titlul de *spătar*, care în ruseşte se spune *metchnic*, la care adăogând terminaţia rusească, a devenit Metchnicov.

Din cele câte s'a putut afla dacă spătarul Gheorghe St. Milescu a căutat să-şi ascunză origina românească, din contră, fiul său Ion ţinea cu tot dinadinsul să-şi arate origina nobilă moldovenească, recomandându-se şi Spatarenco, cum dealtfel se chemau şi verii lui, descendenţi direct din spătarul Nicolae Milescu. Aceştia au adăogat titulatura de spătar la numele de familie zicându-şi: Nichita, Spatariev-Milescu şi Vasile Spatareiv-Milescu (ultimul a fost ofiţer de marină).

Succesiunea de nume de care ne servim este luată după arborele genealogic al familiei Milescu întocmit de d. C. G. Bedreag.

Dealtfel chiar marele geograf Leon Metchnicov îşi cunoştea bine origina, de care nu se lepăda, ci din contră se mândrea, căci deseori spunea şi scria prietenilor, când venea vorba, că se trage din familia Spatarenco sau Spadarenko (purtător de spadă).

Pentru noi, cum bine spune şi d. dr. Vasile Plătăreanu, origina românească a savanţilor fraţi Metchnicov constitue o mândrie căci se face dovada fără putinţă de contestare, a superiorităţii noastre rasiale, care rămâne neschimbată dealungul veacurilor.

Geograful Leon Metchnicov s'a născut la Petersburg în 1838.

La 18 ani fuge d'acasă şi se înrolează pentru luptele dela Sevastopol (1856). N'a apucat să ajungă frontul şi este prins de familie şi internat într'un colegiu, de unde intră la medicină la Petersbarg. Paralel face fizică, matematici, artă şi cursurile de limbi orientale, pentru cari avea multă aplicaţie, moştenind astfel pe străbunicul său Nicolae Milescu care ştia vre-o 10 limbi.

Dar Leon Metchnicov a moştenit şi spiritul aventuros al străbunicului, căci în 1858 când avea numai 20 de ani, devine interpret al unei misiuni diplomatice, condusă de Marsurov; în această situaţie a vizitat muntele Athos, Athena, Constantinopol, Ierusalimul, etc.

Fire irascibilă, nu poate suferi prea mult situaţia sa, şi părăseşte misiunea, în urma unui duel ce l'a avut fără încuviinţarea şefilor, faţă de care nu prea era respectuos şi intră ca agent de navigaţie şi comerţ la Beirut, Galaţi, Venezia. Aci a încercat să continue pictura. Repede s'a asociat trupelor lui Garibaldi.

La luptele din Calibria este grav rănit şi este îngrijit într'un spital la Napoli unde s'a împrietenit la toartă cu Dumas-fils.

Activează apoi în politica de renaştere a Italiei.

Era tipul umanistului din epoca renaşterii.

A dus o viaţă grea, trăia modest scriind pe bani articole în diferite reviste ştiinţifice.

Disperat de mizerie se apucă să înveţe japoneza şi chineza cu gândul că va putea fi angajat profesor în Extremul Orient.

Dotat de natură cu uşurinţa de a învăţa ori ce limbă se apucă să înveţe chineza şi japoneza.

Prin 1873 scrie ministerului de instrucţie japonez, care îi răspunde invitându-l la Yedo, să organizeze o şcoală rusă, pentru studenţii japonezi.

Datorită spiritului său pedagogic, această şcoală devenise foarte căutată, pentru că studiile se făceau în limba japoneză, pe care Metchnicov o învăţase perfect. Marele său prieten geograful Elisei Reclus a scris: „Meritul lui Leon Metchnicov a fost foarte mare, căci a chemat aci profesori din Europa şi America, făcând astfel o operă culturală, unică în lume, aducând o naţiune de 40 de milione, la o civilizaţie nouă şi aceasta nu prin cucerire şi arme, ci prin simplă învăţătură".

Iată cum un strănepot al spătarului Nicolae Milescu a ajutat la constituirea Japoniei moderne. Boain sau poate spiritul lui hoinar, moştenit dela strămoşul său, îl determină să părăsească Japonia, unde fusese aşa bine primit şi peste Pacific se duce la San Francisco şi apoi la New-York.

Revenit la Paris s'a împrietenit strâns cu savantul francez Elisei Reslus, căruia i-a dat noţiuni şi documente asupra Chinei şi Japoniei pe care savantul geograf le-a utilizat în magistrala lui „Geographie universelle". Dealtfel Metchnicov l'a ajutat pe Reclus şi cu alte lucrări, ca bun cunoscător al limbilor chineză şi japoneză.

In 1883 consiliul din Neuchatel (Franţa) i-a oferit un loc de profesor de statistică şi geografie comparată. Aci a lucrat cu entuziasm. Calităţile şi erudiţia sa au cucerit repede pe colegi şi studenţi.

N'a profesat decât 4 ani căci în 1887 s'a stins din viaţă de o boală numită, după spusa lui Reclus, „anemia japoneză".

Opera lui de căpetenie publicată după moarte, de către Reclus este „La civilisation et les grades fleu ves historiques". In această lucrare, Leon Metchnicov arată cu o largă documentare, ce enormă influenţă a avut asupra desvoltării popoarelor, marile fluvii ale pământului.

„Această lucrare, după ... spune d. dr. Plătăreanu, ... găsi o comparaţie numai în ... lebra lucrare a lui Hippo... „Despre arc, ape şi locuri" ... în ea se arată influenţele ... factori cosmici, asupra dive... grupări umane.

Naturalistul Ilie Metchn... (1847—1916) este fratele ... al marelui geograf, a făcut ... dii de zoologie şi embryolo... ajungând profesor la Odesa ... re însă nu-i oferă orizontul ... dorea pleacă la Paris, unde ... teur i-a dat o secţie aparte ... marele său institut, spre a ... cercetări cu privire la nou... teorie: Fagocitoza (rolul leu... telor),

In 1904 ajunge subdirector ... institutului Pasteur. Este ... pentru vastele lui lucrări cu ... miul Nobel în 1908.

Am insistat mai mult ... vieţii geografului Leon Metchni... cov, mai puţin cunoscută, ... care se aseamănă mult cu ... aventuroasă a lui Nicolae M... cu. Aceşti fraţi: Leon şi Ilie ... a VI-a generaţie a neamului ... tarului Apostol Milescu, ... bun cu spătarul Nicolae Mi... cari cu toţi au făcut cinste ... mului şi e o datorie să reamin... din când în când memoria ... şi facem aceasta cu plăcere.

C. A. ORĂŞ...

RĂVAŞ RĂZĂŞESC

Eu sunt răzăşul Leonte Năvală;
Mă trag din ctitorii mari de viteji;
Trecutul arde'n mine, ca'n gâteji,
Iar numele mi-i tors dintr'o răscoală.

Hrisoave vechi îmi pomenesc străbunul
Şi sub peceţi stă răzăşia mea;
Strămoşul meu muri'ntr'o luptă grea,
Când biruit-a Alexandru Banul...

Un alt bătrân, sub Ştefan Voevodul,
A fost la Nistru vajnic pârcălab;
Era la cuget rumân, cum îi rodul,
Şi braţul lui de fier era,—nu slab.

Precum arată în gromoînic slova,
Cu sânge mult pământu'au'mpărtăşit
Strămoşii şi părinţii ce-au murit,
Ca să ne lase—aşa cum e, Moldova...

Şi eu răzăş la Nistru, de un vac
Cu vrednicie străjuesc hotarul;
Am fost în vremi bogat, am fost sărac,
Dar cumpătul nu mi-am pierdut, nici harul.

Urmaşii mei care spălaţi ocara
Ce-acoperise neamul românesc,
Mă rog lui Dumnezeu: Să măriţi Ţara,
S'o rotunjiţi, ca pe un măr domnesc.

Am stat la Nistru de ajuns. De-acum
Doresc de linişte ca să am parte:
Mutaţi hotarul ţării mai departe,
Că eu-s sătul de margine de arum.

D. Iov.

VORBE BUN... DESPRE INOCHEN...

(Urmare)

Cred că acestui călugăr, ... suduit în unele cărţi, ... mult datori ca neam şi ca ... rică. A fost un preot iubi... norod în mijlocul unei ... ruse aristocrate, care vorb... sus cu poporul său nu-i ... deloc că însemna să se ... prea mult. Şi Inochentie ... limba unui neam, care, ... pânire streină nu auzia ... tar, de cât ruseşte.

Pr. Ic. I. S...

Culnaia-Veche.

CĂMINUL CULTURAL MOLDOVENESC

…ARATA CARTE ROMÂNEASCĂ IN TRANSNISTRIA

… altă și mai frumoasă, … folos în toată viața … decât cetitul căr… pe la 1690 marele … moldovean Miron Costin, … cărții sale despre … Țării Moldovei.

… lui sunt pline de … și adevărul pe care-l … fost și va rămâne … în toate locurile și … vremurile.

… de asemenea adevăru… cu răspunderea rostu… din toate țările ci… lumii, s'au străduit, … parte, să ajute pe toate … scrisul cărților, iar … și ușureze răspândirea … straturile societății … pentruca să se poată … mai mulți de frumo… zăbavă a ceti… cum spunea de mult … nostru Miron Costin.

… la noi, s'a scris mult … cărților a ajuns a fi în… îndeletnicire folositoare … muncitorilor ce… modești ori a țăranilor … cele mai indepartate … culturale. Asociații … numeroase, cu sprijinul … al Statului, au ră… bună, cartea folo… pe măsura trebuin… categoriilor sociale … nivelului de pricepe… au pregătit bibliotecari, … biblioteci și au orga… colportajul cărților. Din nu… asociații culturale a … rămân neperitoare … lor pe terenul cultural, … două: „Fundația Cultura… Mihai I" din Bucu… „Astra" din Sibiu, în Tran…

… românească însă, … afara granițelor Statului … din cauza stăpânitorilor … neam, a rămas streină de … românească bună. In une… țările vecine cu noi în… Români, cartea romă… a fost pur și simplu opri… țărilor cari veacu… rândul au încercat să … pe Români. In … Sovietică, cartea scrisă în … n'a fost oprită. In fo… … moldovenească ia … să circule, pentruca … otrava comunistă să po… adânc în sufletele mol… Conducerea de Stat … a mobilizat multă jido… și a plătit-o bine pentru a … în moldovenește, așa … cerea interesul de oră… socială, culturală, econo… a celui mai tiran Stat … l'a cunoscut istoria. Car… românească dela apus de … n'a putut intra aici. Ea a … periculoasă interese… … din „raiul bol…

… însă s'au schimbat … cari turnau, pentru ba… în graiul moldoveni… a dispărut în nesfârșitul ste… din răsărit.

… întâlnit aici frați, Ro… și Moldoveni.

… gând curat de frate, vrem … Moldovenilor și … adevărul și înțe… scrisului românesc. E … deocamdată nu pu… lucruri extraordinare.

Ducem încă pe umerii noștri greutățile uriașe ale războiului. Grijile, ostenelile toate, le avem întâi și'ntâi pentru răpunerea dușmanului din răsărit care ne cutropise țara.

Lucrăm pentru răspândirea cărții românești aici, atât cât ne permit clipele de răgaz ale uriașei încordări pentru câștigarea victoriei definitive. Și, de cine ne putem ajuta, în această muncă, dacă nu de Căminele Culturale Moldovenești?

Cititorii noștri Moldoveni să știe că cele mai multe, dacă nu aproape toate Căminele, au deja câte un mănunchi de asemenea cărți. Sunt începuturi de biblioteci românești, de biblioteci cu cărți cari oglindesc adevărul despre țara și poporul român cu tot ceiace avem frumos și bun dela natură, ori realizat în intinsul domeniu al creației românești. Treptat, vom îmbogăți cu cărți noi bibliotecile existente și vom mai înființa altele.

Ce cerem în schimb, fraților Moldoveni?

Să se apropie de cartea românească cu încredere și dragoste, știind că „mai frumoasă și mai de folos zăbavă" nu po avea, decât cititul cărților aduse de frații din România liberă și date lor cu gând curat de frate adeverat, frate de sânge.

— MĂNĂSTIREA MOLDOVIȚA —

O manifestație de înfrățire românească

In orașul Ananiev a avut loc o manifestație de înfrățire românească, organizată de Centrul de Cultură și Propagandă, la care au luat parte d-nii: general Stavrescu, comandantul unei mari unități militare, general Stoenescu, colonel C. Bolintineanu, prefectul județului, colonel Rădulescu, maior Bratu, subprefect Grosu, inspector școlar Ion Burducea, pretor Rusu, protopop Coșereanu, subinspector școlar Curea, dr. Cărăușu, toți ofițerii din garnizoană, funcționarii și delegații de săteni din tot cuprinsul județului.

Cu acest prilej s'au ținut mai multe cuvântări, vorbind d nii colonel C. Bolintineanu, prefectul județului, insp. șc. Burducea, dr. Cărăușu, protopop Coșereanu și subinsp. șc. Curea, despre năzuințele noastre, relefându-se nevoia de a se depune cele mai mari străduințe în vederea dezvoltării și întăririi sentimentului național românesc populației de acelaș sânge, cu noi, din Transnistria. S'a făcut o dare de seamă de cele ce s'au putut înfăptui până acum, sub raportul cultural, în județul Ananiev și arătat noul program de muncă, la care trebue să contribue cu insuflețire toți românii. A fost scos în evidență meritul doctorului Cărăușu, care a reușit printr'o muncă stăruitoare să înjghebeze un Cămin Cultural de toată lauda în orașul Ananiev.

D. general Stavrescu, comandantul unei mari unități, și-a exprimat admirația pentru buna administrare a Transnistriei, spunând că este o faptă lăudabilă de a se arunca sămânța culturii pe locurile desrobite de ostașii țării. Trebue să se împământeneze și aici cântecele și jocurile românești. Crucile de lemn - simbol al înfrățirii Româno-Germane — să ne fie călăuză în toată activitatea noastră.

Activitatea Căminelor Culturale să tindă, în acelaș timp, și la sănătatea fizică și morală a populației de aici.

Cercurile culturale învățătorești IN TRANSNISTRIA

Cercurile culturale învățătorești în România au o tradiție veche. Ele datează din epoca strălucită al marelui Haret, sociolog, bărbat de Stat și părinte al școalei și pedagogiei moderne române acel de numele căruia sunt legate atâtea reforme îmbucurătoare în școala românească.

Spiru Haret a fost acela care a ancorat școala teoretică de social atacând, în miezul ei nevoile țăranului: bănci populare, cooperație, școli țărănești, probleme care le-a rezolvat prin învățătorii țării.

Cercurile culturale aici sunt bine venite.

Ele sunt un prilej că învățătorii să se adune din satele din jur, să se cunoască, să se nască între ei acea solidaritate, camaraderie, spirit de tagmă, breaslă, să se stimuleze între ei, văzând fiecare la școala colegului, cum e gospodărită, condusă, progresele realizate.

Afară de aceste, ele sunt un prilej de perfecționare profesională, o improspătare a cunoștințelor, metodelor, principiilor pedagogice,didactice,aleinvățătorilor. Totodată sunt și o legătură între școală, învățător și popor, un prilej de manifestație, de sărbătoare în sat, unde participă populația sătescă la serbare să-și vadă odraslele jucând, cântând.

Cercurile culturale, aici, sunt de un real folos: învățătorii se adună, se cunosc, învață metodele de predare unul dela altul, se stimulează între ei, se critică judicios, colegealicește, țin conferințe de specialitate, iar țăranii participă la serbări unde au ocazia să asculte cântecele noastre patriotice, versul și dansul românesc, precum și pe cele locale.

Reușita unui cerc cultural, depinde mult de învățătorii dela școală, de felul cum se pregătesc ei, cum alcătuiesc programul serbării și îl dictează conștiința datoriei împlinite.

La Usatova, în județul Odesa, am asistat la un cerc cultural și dascălii acelei școli în frunte cu directorul și președintele cercului, au fost la înălțime cu lecția practică, conferința și serbarea, iar învățătorii cercului au luat exemplu pentru viitoarele ședințe ale cercurilor culturale dela școlile lor.

Mihai SPIRIDONICĂ

INFAPTUIRI

Căminul Cultural din comuna Tocila, jud. Ananiev, a inaugurat în ziua de 22 Februarie cantina școlară ce funcționează la școala Nr. 1 din acea comună și la care se hrănesc cu mâncare caldă 20 elevi săraci și merituoși.

La aceasta au fost de față Statul Căminului Cultural, care a realizat cantina, autoritățile locale și săteni. S'a oficiat un serviciu religios, iar ca preamărire a eroilor căzuți pentru patrie, s'a adus ca jertfă pentru pomenirea lor, prima masă dată de această cantină.

Căminul moldovenesc „Bugul", jud. Golta. Potrivit programului de activitate stabilit de către Comitetul de conducere al Căminului, s'a organizat un ciclu de conferințe. Astfel, la 17 Ianuarie, în sala teatrului, s'a desvoltat subiectul „Credința creștină, temelie a orânduirii popoarelor", de către preotul Gh. Podgurschi. In ziua de 30 Ianuarie a vorbit despre: „O paralelă între creștinism și comunism.

PRESA ROMÂNEASCĂ IN TRANSNISTRIA

(URMARE)

Astfel, Gh. Gh. Păslaru a dat la lumină mai multe gazete românești, atât în limba română cât și în cea rusă.

Din acestea cităm: „Odesa" în rusește, „Bugul" în românește, apărut dela 1 Sept. 1942 în 19 numere — după care timp și-a încetat apariția, ca să reapară mai apoi în limba rusă ca gazetă de seară.

Atât la „Bugul" cât și la „Odesa" locul de prim redactor a fost ținut de d-l G. I. Popescu.

In tipografia „Graiul Românesc", care cu truda d-lor Gh. Gh. Păslaru și George Ion Popescu a fost pusă în mișcare, s'au dat la iveală mai multe publicațiuni dintre care amintim prima revistă literară românească în Transnistria „Țara Bugului" în colecția căruia au fost scoase câteva plachete de versuri „Compoziții" de George Ion Popescu, „Paranteze" de Alex. Lungu, „Istoria Transnistriei" (în rusește) de Al. Boldur și altele. Iar în prezent se găsește în curs de apariție: „Geniul singuratec" versuri de Horațiu Ionescu și „Nebunul" poem de Ștefan Bulat.

Tot odată cu primele gazete scoase de Gh. Gh. Păslaru ca reprezentant al Subdirecției Propagandei condusă de d-l O. Giurgea, au mai apărut la Odesa următoarele gazete municipale conduse de d-l Simion Dumitrașcu, vechiu scriitor și ziarist transnistrian: „Odescaia Gazeta" în limba rusă și „Gazeta Odesei" în limba română.

La 1 Decembrie 1942, d-l Oct. Giurgea Subdirectorul Propagandei Guvernământului parcă în mod simbolic și-a ales ziua aceasta, a dat la lumină cotidianul „MOLVA" (Graiul) una din cele mai mari și mai bune gazete din câte au apărut până acum în Transnistria, unde d-nii Borșaru, Andrei Florin, Andrei Năstase și alții cheltuiesc suflet și energie pentru a împlini frumoasa misiune a presei românești pe meleagurile atât de înstreinate dela răsărit de Nistru.

Poate că nu trebuie să trecem cu vederea nici numele d-lor Mircea Vrânceanu, Horațiu Ionescu, Gh. Dungan, Andrei T. Niculescu, Gh. Simolu ș. a. care au fost și sunt prezente cu articole prețioase atât în coloanele ziarelor și revistelor din Transnistria, cât și în acelor din Țară și chiar din streinătate pentru a lumina problema atât de scumpă nouă: viața liberă a tuturor Românilor dela Tisa pân' la Bug.

Desigur că s'ar cuveni ca să adaug aci și marea menire ce o are „Institutul Științific Român al Transnistriei" condus de d-nii: Ștefan Bulat, d-r Ilie Zaftur și unde are și subsemnatul onoarea de a colabora la rezolvarea unor hotărîtoare probleme naționale, pentru întărirea dreptului și sufletului românesc pe aceste locuri, însă despre aceasta altădată.

ILIE I. MIREA

Sectele religioase

INSTRUMENTE DE DISOLVARE A LUMII CREŞTINE

Intre alte multe meto de dedisolvare a lumei creştine, iudaismul a născocit şi a aruncat în calea oamenilor o seamă de aşa zise curente religioase libere, care sub pretextul că au descoperit adevăratele mistere ale dumnezeirii nu au alt rol decât de a năuci minţile şi a îndepărta pe creştini dela altarele dreptei credinţe. Sunt sectele religioase, multe la număr, nesfârşite, dintre cari cele mai cunoscute sunt: adventismul, baptismul, milenismul, studenţii în biblie, etc. Toate aceste secte diferite în doctrina lor au o trăsătură comună, apropie pe om de cadrele iudaismului şi îl pune în poziţie de răzvrătire faţă de autoritatea consacrată de două mii de ani a Bisericii Creştine. Jidovii continuă astfel, pe această cale ocolită şi cu ajutorul câtorva suflete bicisnice, lupta lor bi-milenară împotriva sublimei revelaţiuni a lui Hristos.

Sectele religioase sunt pentru mulţimile nevoiaşe ceea ce pentru pătura burgheză este masoneria. In adevăr, precum masoneria înlocueşte pe Dumnezeu cu Marele Arhitect al Universului şi ritualul Bisericii, cu un ritual caraghios şi păgânesc, ca să sdruncine pârghia ideii creştine în sufletele rătăcite la Loje, tot astfel sectele religioase admit în aparenţă existenţa lui Dumnezeu, dar acest Dumnezeu unic este mai mult Iehova al jidanilor decât Dumnezeu relevat de Hristos şi repudiază ritualul slujbelor de la Biserică, fiindcă nici la Sinagogă nu slujesc preoţi peste cari s'a revărsat darul, ci fiecare se roagă de capul lui. Noi creştinii ne rugăm lui Dumnezeu în comun şi în această unitate creştină de conştiinţă a ofrandei prin rugăciune, noi aducem lui Dumnezeu suprema laudă. Jidovii, masonii şi sectanţii se roagă, dacă se roagă, fiecare pe contul lui, sunt liberi, adică să creadă cum vor şi să statornicească legăturile lor cu Dumnezeu cum îi taie mintea, iar în acest individualism, care poate duce oriunde, în această împrăştiere a puterii comune de credinţă, e însăşi opera şi gândul Diavolului, care asta face în lume, să arunce sămânţa vrajbei şi a răzvrătirii.

Un bun şi vrednic cercetător ştiinţific al sectelor religioase, părintele şi profesorul dr. Marin Ionescu, constata într'o lucrare a sa [Sectarismul, mare pericol social) că dând în mâna mulţimilor nepregătite interpretarea liberă a textelor biblice, se merge la laicizarea credinţei. Ori acelaş lucru îl face pe faţă masoneria, ceea ce dovedeşte încăodată, că şi masoneria, şi sectarismul îşi au aceeaşi origine în ura nepotolită a jidovimii contra Bisericii creştine şi a instituţiilor create în viaţa popoarelor de concepţia creştină a omenirii. Din lojile masonice s'au recrutat agenţii tuturor revoluţiilor şi a tuturor reformelor, cari au divizat lumea, au provocat atâtea dezastre şi au aruncat milioane de oameni în cumplite suferinţe. Din sânul sectelor religioase se recrutează adepţii de disoluţie în massele societăţilor creştine, răzvrătiţii, nemulţumiţii care mârâe şi cari crează atmosferă favorabilă când apar la colţuri de stradă reformatorii şi „profeţii" îndoctrinaţi la Loje. In chipul acesta Israel care operează tăcut şi persistent din umbră, ţine în mână cele două capete ale iţelor cu care agită lumea şi o învrăjbeşte, ca să o slăbească şi să o aducă în stare de robie, la poruncile lui.

Dar suprema dovadă, că sectarismul este de esenţă iudaică şi prin excelenţă instrument iudaic e în constatarea, pe care nimeni nu a putut-o încă desminţi, că sectarismul operează numai în massele creştine. Până acum nu se cunoaşte, nicăieri pe pământ, niciun sectant jidan. Dacă în masonerie sunt jidani mulţi, faptul se explică prin aceea că tendinţa anticreştină la Loje e categorică şi că din sânul masoneriei se recrutează elementele conştiente ale acţiunei iudaice de disoluţie. Sectarismul însă face slujba pentru masse şi comunitatea iudaică înţelege să-şi păstreze neştirbită unitatea ei universală ca în clipa când omenirea creştină va fi complect fărămiţită şi incapabilă să-şi apere existenţa, iudaismul să fie cu atât mai puternic şi mai unitar. De aceea jidanii n'au voie să devie sectanţi, dar au toată libertatea de a acţiona la posturile de comandă în masonerie, deşi în toate sectele aproape se ţine sărbătoare, ca la jidani, în zi de Sâmbătă, şi deşi toate preceptele biblice de specific caracter iudaic, sunt în mare funcţiune în toate „atelierele" şi „casele de rugăciune" ale sectanţilor.

In mod obişnuit, sectanţii fac mare caz, că sunt mai virtuoşi decât erau în cadrele Bisericii creştine, nu beau, nu înjură, nu mint, nu fură, nu înşeală. Dar ce i-a împiedicat să fie astfel, în creştinism? Biserica lui Hristos asta învaţă pe oameni de când e Ea. Morala creştină este mult mai înaltă şi mai cuprinzătoare şi lauada sectanţilor e absolută înfumurare. Dar secta învaţă la nesupunere faţă de autorităţile laice şi bisericeşti, obligă pe aderenţii ei să nu ia arma în mână ca să-şi apere ţara, şi nu răspundă la obligaţiunile fiecărui cetaţean conştient în societea în care trăieşte. Dar asta e trădare curată, e mai mult decât „păcatul" de a bea un pahar de vin sau altă omenească scădere de toate zilele. Şi astfel sectantul devine, fără să-şi dea seama, adeseori, un adept, foarte virtuos, în aparenţă de pierzanie a omenirii pe seama lui Israel.

Micile virtuţi individuale şi egoiste, cu care se laudă sectanţii, nu pot fi nici pe departe comparate cu marile virtuţi şi binefaceri ale creştinătăţii. Martirii vremurilor trecute şi misionarii zilelor noastre sunt exemple de neatinsă şi înaltă dragoste de oameni şi de neegalată morală creştină. Opera umană a creştinismului n'are egal şi de aceea Biserica lui Hristos n'a putut fi doborâtă nici de masonerie, nici de secte. Dar pericolul sectelor nu este mai puţin real pentru existenţa popoarelor, prin rolul lor disolvant pe seama lui Israel, în sânul societăţilor creştine.

D. MOLDOVEANU

LA ANIVERSAREA BASARABIEI

La 27 Martie s'a împlinit un sfert de veac de când, Basarabia, această veche şi dreaptă moştenire românească, s'a alipit prin, voinţa de fier a fiilor săi, la sânul Patriei Mume.

Pământ voivodal, legitimă stăpânire seculară, ţara Basarabilor a fost, în furtuna tuturor vremurilor, cetatea de granit a românismului de care s'au isbit necontenit puhoaiele nesecate ale urgiei slave.

Mereu cutropită, mereu scăldată în lacrămi şi sânge, provincia dintre Prut şi Nistru, s'a învrednicit totuşi, în răstimpuri de binecuvântarea libertăţii şi a desrobirii.

Scoasă, atunci, din jugul moscovit cu voinţa unită a Sfatului Ţării, prădată din nou în anul dureroaselor încălcări de granițe 1940, Basarabia trăeşte astăzi ceasul definitivei înfrăţiri cu pământul eternei Români, datorită marilor şi neprecupeţitelor jertfe ale bravilor ostaşi români şi germani, duşi la isbândă de Mareşalul Ion Antonescu.

De pe plaiurile surori ale Transnistriei asemeni românească, ridicăm astăzi rugi fierbinţi către Dumnezeu, pentru pacea şi înflorirea mândrei Basarabii în veci a românilor.

— LA ATAC —

Evreii au ucis pace[a]

(URMARE)

Tot din aceste documente masonice reese limpede că imediat după sosire, Bullitt a luat contact cu persoanele proeminente din Loja masonică din Paris, căci la 1 Februarie Marele Maestru Grussier, mulţumea „Maestrului" Roosevelt printr'o telegramă.

La 25 Mai aflăm deasemenea din aceste documente senzaţionale ale Marelui Orient, publicate în marea revistă pariziană „Gringoire" din 31 Octombrie 1941, că Ambasadorul american Bullitt a primit vizita unui mare şef al acestiei Loji Masonice. In decursul acestei convorbiri, Bullitt a informat pe trimisul francmasoneriei franceze, că Preşedintele Roosevelt este hotărît cu orice chip să împiedice „primejdia unei înţelegeri între Hitler şi democraţiile europene şi să menţină actuala ordine mondială". In acelaşi timp Roosevelt înmâna un mesaj masonic către Marele Orient prin care Preşedintele evreilor din America făgăduia „sprijinul [...] moral şi material, din pa[...] Statelor Unite tuturor [...] naţiuni, care sunt gata să [...] pingă orice compromis".

Afară de aceste docum[ente] au mai fost găsite cu oc[azia] ocupării Poloniei, rapoart[ele] oficiale ale ambasadorilor [...] loni la Washington şi P[aris] Potochnu şi Lukassiewicz. [Din] toate aceste rapoarte dipl[oma]tice se constată cum Roose[velt] a vrut să ducă războ cu [po]poarele naţionaliste din E[uro]pa, pentru „menţinerea ac[tua]lei ordine mondiale" care [asi]gură hegemonia iudaică în [Eu]ropa. Cu prilejul congres[ului] evreesc dela Chicago din [...] anului trecut Preşedin[tele] Roosevelt a crezut de dato[ria] lui să adreseze congresu[lui] un mesaj de felicitări şi de [în]curajări, afirmând că vic[toria] democraţiilor „va restabili [pe] jidani în vechile lor drepturi".

Acest mesaj al Preşedint[elui] Roosevelt confirmă docume[ntele] masonice găsite la Pa[ris] din care se constată că d. Pr[e]şedinte a făcut politica sa [răz]boinică sub ordinul lojilor [iu]deo-masonice.

Confratele „L'Emancipation Naţionale" din Iunie 194[...] redat o convorbire dintre Pr[e]şedintele Laval şi Amira[lul] Leahu. La informarea pre[mie]rului francez de către Am[iral] că poporul american nu-l i[...]te, d. Laval replică ime[diat]: „Eroare, nu este poporul am[eri]can care nu mă simpatizează, [ci] jidanii din America. La noi ca [şi] la Dvs., jidanii au ucis pacea".

Intr'adevăr în 25 ani, jida[nii] au provocat două războaie [şi] cinci revoluţii, care toate [au] adus asupra Europei mari [ne]norociri prin pierderea [a] multor milioane de oameni.

Dar vorba românului: „N[u e] o faptă fără plată".

Actualul război uriaş, [care] pe plan fizic apare ca o lu[ptă] între naţionalism şi bolşevism, nu este decât continuarea r[ăz]boiului milenar de pe plan me[ta]fizic dintre Biserica Creş[tină] şi Sinagoga Satanei.

Acest război sfânt contra [co]munismului,—„această diab[oli]că conspiraţie jidovească c[on]tra culturii şi civilizaţiei [creş]tine"—va duce la extirpa[rea] radicala a virus-morbus-[ului] iudaic de pe corpul politic [al] naţiunilor din Europa,—şi [la] pacea creştină, fondată pe c[ari]tate şi dreptate,—singura p[ace] viabilă şi durabilă între popoare.

MIHAIL PRAJESC[U]

MERSUL RĂZBOIULUI

Bătălia continuă pe frontul de răsărit prin lupte care se dau cu violenţă în aceleaşi sectoare cunoscute din acţiunile de până acum.

Deşi condiţiunile atmosferice sunt cu totul neprielnice şi fac terenul impropriu operaţiunilor, totuşi beligeranţii duc mai departe lupta cu înverşunare, spre a-şi atinge obiectivele fixate prin planurile lor de manevră.

IN SECTORUL SUDIC, deşi terenul este desfundat din cauza desgheţului şi a lapoviţei căzută din abundenţă în ultimul timp, totuşi ofensiva germană progresează, pătrunzând adânc ca o săgeată în dispozitivul inamic.

Pe un front larg, cuprins între Harcov şi Bielgorod, trupele germane în înaintarea lor au atins râul Doneţ.

Din punct de vedere militar această acţiune are o însemnătate deosebită, întrucât zona de pătrundere se află situată central, aşa încât poate influenţa atât asupra operaţiunilor din sectorul Kursk (dela Nord de Harcov până la Nord de Kursk), operaţiuni cari s'au desvoltat pe măsură ce progresa ofensiva germană dela Harcov, au condus la lichidarea ultimelor infiltraţiuni sovietice în aceaită parte, ceeace a determinat o aliniere perfectă a frontului.

Aceasta înseamnă că frontul a luat forma în general a unei linii drepte, formă care prezintă avantagiile cele mai mari din punct de vedere al stabilizării.

Ne vom aştepta deci ca, pe viitor, în această parte a frontului să aibă loc paralel cu lucrările de întărire, acţiuni locale, urmând ca adevăratele operaţiuni să se desfăşoare în perioada marilor ofensive ce vor avea loc probabil într'unul din anotimpurile viitoare.

IN SECTORUL CENTRAL, trupele sovietice repetă atacurile la Sud-Vest de Wiasma cu aceeaşi cumplită îndărătnicie. Acţiunea continuă însă a avea caracterul unei bătălii defensive, deşi comandamentul sovietic face toate sforţările ca să rupă zăgazurile apărării şi să pătrundă în dispozitivul german pentru a transforma bătălia într'o acţiune de mişcare, adică a face ceeace au reşit să facă trupele germane în sectorul sudic.

Cu siguranţă că şi în această zonă de luptă ofensiva sovietică va înceta dela sine din cauza pierderilor, aşa cum a încetat din aceleaşi motive în zona dintre Rjev şi Staraia Rusa.

PE FRONTUL DINTRE LACUL ILMEN şi LENINGRAD, unde comandă mareşalul Timoscenko, au loc în momentul de faţă lupte de a excepţională violenţă. Atacurile sunt date cu masse mari de tancuri şi cu sprijin puternic de aviaţie.

Comandamentul sovietic e străduеşte ca să obţină o decsziune înainte de a se produc desgheţul care va împiedic[a] mult operaţiunile.

Cu toate sforţările făcute, cu toată înverşunarea luptelor şi cu toată puterea mijloacelor introduse în acţiune, frontul apărării se menţine totuşi dârz şi neclintit.

Pierderile bolşevicilor sunt enorme, astfel încât comandamentul sovietic trebue să introducă noui forţe, să facă alte regrupări pentru ca acţiunea să fie tot timpul reluată.

Prin acest fapt nu se poate realiza însă o continuitate a efortului, astfel încât nu se va obţine deciziunea pe care o aşteaptă Sovietele în acest sector.

Tipografia „Graiul Românesc" Odesa. Nr. 367